

Wałbrzyskie Źródło

40 mln zł
REWITALIZACJA

SZUKAJ W INTERNECIE

WPWIK.pl
Sp. z o.o.

22 mln zł
INWESTYCJE W JAKOŚĆ WODY

330 mln zł
**NOWA KANALIZACJA
I OCZYSZCZALNIE**

Unijne dyrektywy

W traktacie akcesyjnym Polska zobowiązała się do wdrożenia unijnej dyrektywy dotyczącej oczyszczenia ścieków komunalnych do 2015r. Oznacza to – w uproszczeniu – budowę i modernizację oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacji tak, aby spełniały unijne standardy – zarówno jeśli chodzi o ilość przetworzonych ścieków, jak również o jakość procesu. Oczyszczone ścieki powinny spełniać określone normy dotyczące ilości niesionych zanieczyszczeń.

Do końca 2005 r. mieliśmy osiągnąć zgodność z dyrektywą dla 674 aglomeracji (69 proc. zanieczyszczeń biodegradowalnych), do końca 2010 dla 1069 aglomeracji (86 proc. zanieczyszczeń), do 31 grudnia 2013 r. dla 1165 aglomeracji (91 proc. zanieczyszczeń), wreszcie do końca 2015r. dla wszystkich aglomeracji (100 proc. zanieczyszczeń). ■

Z raportu NIK

Wałbrzyskie wodociągi realizują prace związane z budową i modernizacją oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji w sposób zadawalający. W kraju bywa z tym różnie.

Niestety, istniejące tam opóźnienia mogą oznaczać dla Polski wysokie kary, dla części samorządów konieczność zwrotu unijnej pomocy. Tak mało budujące wnioski wynikają z opublikowanego raportu Najwyższej Izby Kontroli, która przeprowadziła kontrolę w związku z upływem połowy okresu przewidzianego na realizację Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Nowe budowy lub prace modernizacyjne prowadzono w prawie tysiącu oczyszczalni. W ciągu dwóch lat (2006 – 2007) wybudowano niemal 4300 km sieci kanalizacyjnej, tj. 45,8 proc. długości zaplanowanej na lata 2006 – 2010. W trzech dużych aglomeracjach – Piotrkowie Trybunalskim, Wrocławiu i Warszawie zaawansowanie prac jest tak niewielkie, że dotrzymanie założonych terminów „nie jest możliwe”. W Wałbrzychu wszystko idzie zgodnie z planem - czytaj w środku. ■

WODOCIĄGI – RAPORT

WAŁBRZYSKIE WODOCIĄGI SPROSTAJĄ
ZOBOWIĄZANIOM UNIJNYM

Wałbrzyska woda – dobra jakość

Woda do picia, która dostarczana jest do mieszkańców 11 gmin (ponad 200 tysięcy ludzi), pochodzi z około 60 ujęć. Woda, po jej ujęciu, poddawana jest procesom filtracji, oczyszczania i uzdatniania. Na każdym etapie sprawdzana jest jej jakość.

Codziennie poddawana jest badaniom laboratoryjnym.

Sprawdza się w niej szereg wskaźników mikrobiologicznych i zanieczyszczeń chemicznych np. bakterie grupy coli, Escherichia coli, Enterokoki, Clostridium perfringens, a także oznacza się barwę, mętność, żelazo, mangan, jon amonowy. Również woda transportowana beczkowozami podlega ścisłej kontroli i zgodności z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Okresowo wałbrzyska woda podlega sprawdzeniu przez sanepid.

Aby zapewnić jak najlepszą kontrolę wody, laboratorium stale podwyższa swoje standardy. W 2009 roku został wdrożony System Zarządzania Jakością zgodny z Międzynarodową Normą ISO 9001:2008. W maju 2010 roku laboratorium WPWiK Sp. z o.o. uzyskało pozytywną opinię Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu w zakresie wykrywania i oznaczania ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C, 36°C, liczby bakterii grupy coli, Escherichia coli i enterokoków. Od połowy 2010 roku jest wdrażany System Zarządzania Jakością PN-EN ISO/IEC 17025:2005, w 2011 roku Spółka planuje uzyskać certyfikat na zgodność z w/w normą przez Polskie Centrum Akredytacji (PCA).

Korelacja – skuteczne wykrywanie strat wody

Obniżanie strat wody w przedsiębiorstwie odbywa się wg następującego programu. Cyklicznie co miesiąc dokonywany jest bilans strat wody, z którego to uzyskiwana jest informacja o ogólnym poziomie strat wody w procesie dystrybucji. Wydzielane są opomiarowane strefy sieci wodociągowej - poprzez zabudowę w nich przepływomierzy lub wodomierzy. Następnie dokonywany jest bilans strat wody w poszczególnych strefach oraz kontrolowany jest przepływ nocny w poszczególnych rejonach sieci wodociągowej. Na tej podstawie następuje wytypowanie rejonów o podwyższonych stratach wody. W celu szybkiej kontroli szczelności sieci wodociągowej w danym obszarze (rejonie) wykorzystywane są w przedsiębiorstwie przenośne rejestratory akustyczne rozmieszczane na zasuwach lub hydrantach. Informują one, na których odcinkach sieci wodociągowej pojawiły się wycieki. Pracownicy, zwłaszcza na zmianie nocnej, dokonują kontroli (wówczas szumy zewnętrzne są znacznie niższe, niż w dzień) geofonem tj. ręcznym urządzeniem akustycznym przykładanym do zasuw lub hydrantów, sprawdzając czy na sieci wodociągowej w pobliżu tej armatury nastąpiła nieszczelność i wyciek wody. Do precyzyjnego wskazania wycieku pracownicy przedsiębiorstwa używają kore-

latora, składającego się z nadajników i czujników zakładanych na armaturze wodociągowej, z których to docierają sygnały do bazy urządzenia wskazującego dokładne miejsce wycieku.

Hydranty – ważna sprawa

Spółka na bieżąco kontroluje stan techniczny hydrantów ppoż na terenie Wałbrzycha oraz gmin należących do WZWiK (ok. 1800 szt.). W celu poprawy skuteczności działań służb technicznych zakupione zostało urządzenie „HYDROTEST” służące do szczegółowego badania hydrantów i określania ich parametrów. Z prowadzonych kontroli sporządzany jest każdorazowo protokół uwzględniający parametry techniczne kontrolowanego hydrantu. Do stałej kontroli stanu technicznego hydrantów powołana została specjalna grupa przeszkolonych pracowników.

Z uwagi na rozległość sieci wodociągowej na terenie Wałbrzycha oraz problem dewastacji przez „złomiarzy” może sporadycznie dojść do sytuacji w której hydrant jest niesprawny. Wszelkie zauważane i zgłoszone usterki w prawidłowym działaniu hydrantów przeciwpożarowych są na bieżąco usuwane.

W chwili obecnej prowadzone są prace związane z modernizacją sieci hydrantowej na terenie jednostki ratowniczo – gaśniczej przy ul. Przemysłowej w Wałbrzychu. W celu zapewnienia stałego dostępu do wody na cele gaśnicze służby naszego przedsiębiorstwa do-

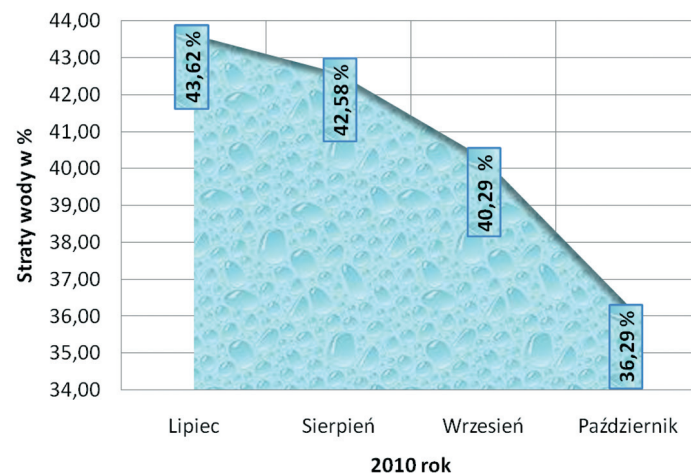
konują wymiany istniejących hydrantów na nowe, umożliwiające bezproblemowy pobór wody do samochodów gaśniczych.

SeaQuest – pogromca żółtej wody

Preparat SeaQuest jest dawkowany do sieci wodociągowej celem zapobiegania wtórnemu zanieczyszczeniu wody. Mierzalnym efektem wymienionego procesu jest między innymi poprawa barwy oraz uzyskanie prawidłowego stężenia jonów żelaza i manganu w wodzie trafiającej do odbiorców. Po to, aby w przyszłości zapobiegać procesom, o których mowa powyżej konieczne jest oczyszczenie sieci wodociągowej z produktów korozji i osadów, gdyż to właśnie one są odpowiedzialne za wtórne zanieczyszczenie. Stosowanie preparatu niesie wiele dodatkowych korzyści. SeaQuest początkowo wspomaga, a następnie zastępuje tradycyjne metody oczyszczania sieci wodociągowej, zmniejsza koszty eksploatacji i konserwacji oraz zapobiega formowaniu się siedlisk bakterii w postaci biofilmów na powierzchni ścian przewodów.

Obiektami gdzie WPWiK Sp. z o.o. stosuje program dozowania preparatu SeaQuest jest pompownia wody przy ul. Karpackiej w Wałbrzychu (obszar działania Nowe Miasto), pompownie przy ul. Zachodniej (obszar działania Gaj, Podgórze), pompownia ul. Baczyńskiego (obszar działania Konradów), hydrofornia ul. Bema (obszar działania część dzielnicy Biały Kamień), komora redukcyjna ul. Kasztelańska (obszar działania część dzielnicy Podzamcze). ■

Straty wody od lipca do października 2010r.

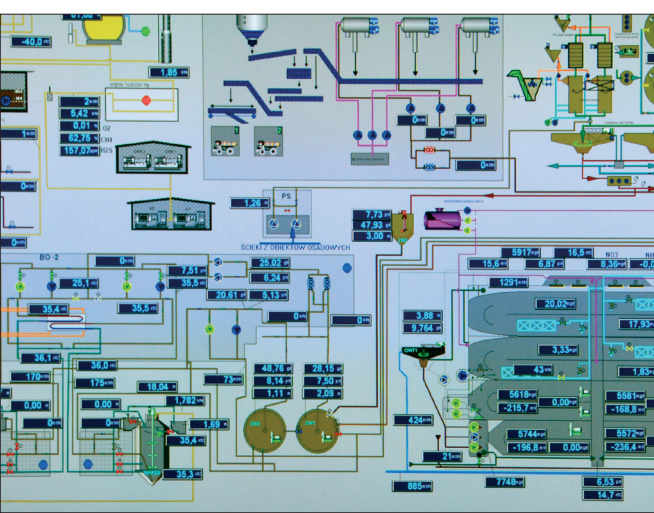
Realizacja zobowiązań unijnych

Do 2015 r., wałbrzyskie wodociągi planują inwestycje sięgające około 530 mln zł. Do dnia dzisiejszego już osiągnięto kwotę 350 mln zł. To w historii miasta i wałbrzyskich wodociągów największe inwestycje.

Dobiega końca realizacja jednego z największych programów w Polsce pn.: „Oczyszczanie ścieków w Wałbrzychu” ze środków ISPA/Fundusz Spójności. Równoległe do tego programu, we współpracy WPWiK Sp. z o.o., WZWiK i gmin tworzących Wałbrzyski Związek czyniono przygotowania do II etapu porządkowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin WZWiK. Programem objęto zadania w zakresie budowy i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacji sanitarnej zgodnie z wytycznymi instytucji zarządzających środkami pomocowymi.

Szacowane nakłady na przyszłe przedsięwzięcia zostały zbilansowane na poziomie ok. 180 mln zł. Przedsięwzięcia mają być realizowane na terenach gmin: Wałbrzych, Szczawno-Zdrój, Boguszów-Gorce, Mieroszów, Jedlina-Zdrój, Głuszyca, Walim,

Czarny Bór, Stare Bogaczowice, Świebodzice, na obszarze ok. 600 km² zamieszkanym przez ok. 200 tys. ludzi. Przewiduje się po realizacji programu uporządkowanie gospodarki ściekowej i gospodarki wodociągowej na poziomie umożliwiającym spełnienie do 2015 r. wymagań dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Przedsięwzięcia z zakresu gospodarki ściekowej gmin WZWiK wpisane są do Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gmin WZWiK obejmuje:

1. Realizację sieci wodociągowych, których budowa ma być powiązana z wykonywaniem kanalizacji sanitarnej niezbędnej dla spełnienia wymogów dyrektywy 91/271/EWG w granicach aglomeracji,
2. Realizację sieci wodociągowych na terenach wyposażonych w kanalizację zbiorczą (szczególnie tam, gdzie został zrealizowany I etap porządkowania gospodarki ściekowej w ramach programu „Oczyszczania ścieków w Wałbrzychu”), w celu zapewnienia stałego dostępu do wody o wymaganej jakości zgodnie z dyrektywą 98/83/WE z dnia 3.11.1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia i przepisami krajowymi,

3. Wymianę oraz modernizację na terenach aglomeracji, na których działa WZWiK odcinków sieci wodociągowej o złym stanie technicznym, w celu wyeliminowania wtórnego zanieczyszczenia wody i zapewnienia ciągłości dostaw oraz w celu ograniczenia strat wody, co ma wpływ na poprawę wyniku ekonomicznego Spółki oraz poprawę gospodarowania zasobami wodnymi i środowiska naturalnego,
4. Podwyższenie stopnia uzdatniania wody poprzez budowę i modernizację stacji uzdatniania wody.

W przygotowywanym programie nie było możliwości umieszczenia zadań dotyczących wodociągowania, które nie mogłyby być realizowane wspólnie z sieciami kanalizacyjnymi. Należy zwrócić uwagę, iż obejmuje on łącznie sieci wod.-kan. o długości ponad 180 km.

Ograniczanie kosztów działalności WPWiK Sp. z o.o.

W 2009r. opracowany został program racjonalizacji kosztów w WPWiK Sp. z o.o. Zgodnie z tym programem Zarząd WPWiK podjął wiele skutecznych działań w zakresie ograniczania kosztów.

1. Zwiększono zakres wymiany zdekapitalizowanych urządzeń wodociągowych, w tym sieci wodociągowej.
2. Poprzez częściową wymianę taboru samochodowego i wprowadzenie technologii GPS ograniczono koszty z tytułu zużycia paliwa.
3. Przeprowadzono w ubiegłym i w tym roku skuteczne rozmowy i negocjacje z dostawcą energii elektrycznej EnergiaPro, w wyniku których uzyskano rabaty przynoszące przedsiębiorstwu oszczędności.
4. Na wielu obiektach zmniejszono zużycie opału.
5. Doprowadzono do zbycia wielu zbędnych zapasów.
6. Powołano sekcję korelacji do wykrywania niewidocznych wycieków celem skuteczniejszego ograniczenia strat wody.
7. Zakupiono sprzęt do kamerowania sieci kanalizacyjnej, dzięki czemu skutecznie wykrywane są nieszczelności kanałów, a uszkodzenia na bieżąco usuwane.
8. Doprowadzono do wyłączenia z eksploatacji oczyszczalni ścieków na Poniatowie po włączeniu do eksploatacji

zmodernizowanej oczyszczalni ścieków w Cierniach.

9. Rozpoczęto montowanie wodomierzy ze zdalnym odczytem.

Ograniczenie kosztów energii

WPWiK Sp. z o.o. eksploatuje 104 obiekty zasilane z sieci energetycznej, zużycie roczne energii kształtuje się na poziomie 19GWh, w bieżącym roku rozstrzygnięto przetarg na dostosowanie układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej co pozwoli WPWiK Sp. z o.o. w przyszłym roku wybrać w postępowaniu przetargowym dostawcę energii. W ubiegłym roku i bieżącym uzyskano u dostawcy energii - EnergiaPro Gigawat - rabat na ceny energii, co daje oszczędności w skali roku w

wysokości ok. 300-400tys. zł. Wyłączono z eksploatacji przestarzałą oczyszczalnię ścieków przy ul. Piotrowskiego w Wałbrzychu, przez co ograniczono zużycie energii przez ten obiekt o ok. 50%. Zakupiono w roku 2009 i 2010 -15 szt. nowych pomp głębinowych o wyższej sprawności, w roku 2009 i w 2010 wymieniono dwa zespoły pompowe odśrodkowe na nowe w Marciszowie Górnym i Marciszowie Dolnym. Natomiast na Oczyszczalni w Cierniach z biogazu produkuje się energię elektryczną. Wg wskazań urządzeń pomiarowych od momentu uruchomienia komór fermentacyjnych tzw WKFz 1 i 2 wytworzono w procesie fermentacji 482 580 m³ BIOGAZU o zawartości metanu 64 - 68%, z części którego wyprodukowano 694 991 kWh, natomiast pozostała ilość gazu została zużyta do podgrzania zawartości komór fermentacyjnych. ■

Woda – dobro dziedziczone

Czy Polska jest krajem bogatym w zasoby wodne? Dlaczego wodociągi edukują dzieci i młodzież? Czy spełniamy wszystkie wymogi Unijne? Jaka jest prawda o stratach wody? Spytamy również czy trudno być prezesem WPWiK Sp. o.o. w rozmowie z Panem Piotrem Głębem.

Jak to jest z wodą w Polsce, mamy jej dużo?

- Niestety wody nie mamy dużo. Polska jest jednym z najuboższych w wodę krajów europejskich. Często pod tym względem, porównuje się nas z pustynnym Egiptem. Tak więc można Polskę nazwać „Egiptem Europy”.

To bardzo niepokojące stwierdzenie, co można zrobić, aby wody nie zabrakło?

- Nad tym myślą najtęższe umysły światowe, przypomnę, że wg szacunków WHO każdego dnia około 6 tysięcy dzieci umiera z powodu chorób związanych z niedostatkami czystej wody. Około 1,1 miliarda ludzi nie ma dostępu do wody spełniającej podstawowe normy czystości – oznacza to, że jedna szóstka mieszkańców Ziemi cierpi z powodu pragnienia i chorób wywołanych spożyciem zanieczyszczonej wody. Jedynie 2% z nich żyje w Europie; 65% pochodzi z Azji, 27% z Afryki.

Przygnębiona ta wiedza, zwłaszcza, że w pewnym sensie możemy czuć się pod względem dostępu do wody uprzywilejowani?

- Tak to można nazwać, dla większości z nas swobodny dostęp do wody pitnej jest czymś oczywistym. Każdego dnia zużywamy olbrzymie jej ilości – gotując, myjąc się, pióracz, zmywając. Świadomość, że życiodajny płyn pokrywa 71 procent powierzchni globu, powoduje, iż traktujemy go jako dobro nieograniczone i ogólnodostępne. Tymczasem jedynie 2,5% światowych zasobów wody to woda słodka, a mniej niż jedna set-

na procenta to woda pitna.

A z naszych rur wylewa się woda... ciągle o tym głośno.

- Musimy wziąć pod uwagę, że wałbrzyska sieć wodociągowa, czy to się komuś podoba czy nie, jest specyficzna. Mam tu na myśli różnicę wzniesień, teren pokopalniany, odległość od ujęć. Nie bez znaczenia jest wiek rur, niektóre mają 110 lat! Trudno znaleźć drugie takie miejsce w Polsce. Pomimo tego, na polu ograniczeń strat wody, możemy mówić o umiarkowanym sukcesie. Jest to proces długotrwały i kosztowny, przywiązujemy do niego szczególną uwagę. Przez pięć dni w tygodniu, 24 h na dobę, sprawdzamy szczelność naszych wodociągów, znalezione awarie usuwamy bez zbędnej zwłoki. Ostatnie analizy pokazują, że straty w październiku to poziom około 36 procent. Zobaczmy jak zakończy się rok, ale już teraz możemy powiedzieć, że będzie to kolejny rok kiedy systematycznie ograniczamy straty. Planowane inwestycje z Funduszu Spójności etap II, na poziomie 180 mln zł, to generalna wymiana wałbrzyskich sieci wodociągowych, tych właśnie najbardziej awaryjnych. Wtedy też powinniśmy osiągnąć zadowalający poziom strat, na poziomie ubytków technologicznych, czyli koniecznych do używania wody na oczyszczalniach, do płukania sieci po awariach itp.

Pod pańskim zarządzeniem, WPWiK Sp. z o.o. edukuje dzieci i młodzież, dlaczego?

To jest nasz moralny obowiązek, woda to dobro dziedziczone. W całej Polsce przedsiębiorstwa wodociągowe, kanalizacyjne

włączają się w szeroko rozumianą edukację. Poprzez takie akcje jak wakacyjne wizyty dzieci w Zakładzie Uzdatniania Wody, czy też różnego rodzaju konkursy, przybliżamy naszym dzieciom podstawowe informacje o wodzie. Przy okazji Światowego Dnia Wody, opowiadamy również o problemach globalnych. Ta wiedza jest potrzebna, aby ukształtować właściwe postawy, zwłaszcza dotyczące dbania o dobra naturalne. Mamy też nadzieję, że wśród dzieci, są przyszli pracownicy wodociągów.

Przyszło Panu zarządzać przedsiębiorstwem, które przechodzi duże zmiany, wiele z nich jest wymuszone przez Unijne dyrektywy, czy łatwo jest to wszystko ogarnąć?

Zarządzanie przedsiębiorstwem w branży wodociągowej i kanalizacyjnej nigdy łatwe nie było. I nigdy nie będzie. Z jednej strony są oczekiwania społeczne, że woda bę-

dzie dobra i tania, z drugiej strony niezwykle restrykcyjne wymogi unijne, kosztowne inwestycje. Często też, padamy ofiarami manipulacji różnych grup społecznych, które dla doraźnych korzyści politycznych, stosują populistyczne hasła i nie przebiegają w słowach, atakują nasze przedsiębiorstwo. Zauważamy to, próbujemy bronić dobrego imienia WPWiK Sp. z o.o. Wierzymy w mądrość mieszkańców, na naszą korzyść przemawia nasza praca, której efekty każdego dnia odczuwamy. Mam tu na myśli wodę, która płynie z naszych kranów, czy też ścieki, które bez przeszkód odbieramy i oczyszczamy. Pod względem wymogów unijnych prowadzimy w ramach WZWiK rewolucyjny plan inwestycyjny. Do 2015 r. osiągniemy wymagane przez UE wymogi związane z gospodarką wodną. Nie grożą więc nam kosztowne kary, a co za tym idzie – drenaż gminnych budżetów. ■

Pod znakiem jakości

W dniach 08 i 16 listopada 2010 roku odbył się audit zewnętrzny sprawdzający funkcjonowanie Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. zgodnie z normą PN-EN 9001:2009, przeprowadzony przez przedstawicieli firmy certyfikującej TÜV CERT- Zertifizierungsstelle des TÜV Thüringen e. V.

Audиторzy potwierdzili sprawne funkcjonowanie procesów w firmie, utrzymanie standardów jakości przez Spółkę oraz poprawę jakości usług.

Kolejnym etapem rozwoju firmy ukierunkowanym na systemy zarządzania jakością będzie wdrażanie na przełomie najbliższych dwóch lat Zintegrowanego Systemu Zarządzania, czyli dostosowanie działalności przedsiębiorstwa do wymagań norm środowiskowych: ISO 14001 (system zarządzania środowiskowego) oraz ISO 18001 (system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy).

Priorytetowym zadaniem dla laboratorium badania wody i ścieków na 2011- 2012 będzie również ustanowienie, udokumentowanie, wdrożenie i utrzymanie wymagań normy ISO 17025 oraz uzyskanie akredytacji PCA dla badań wody i ścieków. ■

CERTYFIKAT

dla Systemu Zarządzania wg ISO 9001:2008 (PN-EN ISO 9001:2009)

Zaświadczam, że

WPWiK Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Al. Wyzwolenia 39 58-300 Wałbrzych / Polska

stosuje System Zarządzania zgodnie z wymaganiami normy i z procedurą certyfikacyjną w zakresie

Produkcja wody, Eksploatacja systemu wodociągowego, Eksploatacja systemu kanalizacyjnego, Oczyszczanie ścieków, Laboratorium wody i ścieków.

Numer rejestracyjny TIC 15 100 96671 Ważny do 2012-12-01

Protokół z auditu nr 3330 2E67 AD

Certyfikacja została przeprowadzona i jest systematycznie nadzorowana zgodnie z procedurą TIC

A. Drechsel
TÜV Thüringen s.r.l.
Jednostka Certyfikacji
Systemy i Personal

TÜV
THÜRINGEN

Jena, 2009-12-02

IAF
TGA 24 05 04 02

TIC

TÜV
CERT

Załącznik nr 1 do Wytycznej V.1 - Einzelanfrage & DGF716 Jena - M 40 081 0004 - cert@tuev-thueringen.de